

Valsts izglītības satura centrs

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67216500, fakss 67223801, e-pasts visc@visc.gov.lv, www.visc.gov.lv

2024. gada 13. februārī

Vēstures valsts 30. olimpiādes vidusskolai

3. (valsts) posma uzdevumi

I daļa

Šifrs

1. uzdevums. Dotos vēstures notikumus saliec hronoloģiskā secībā! (6 punkti)

- A Trīsdesmitgadu kara rezultātā tiek noslēgts Vestfālenes miera līgums.
- B Angļu kapteinis Džeims Kuks atklāj Austrālijas kontinenta austrumkrastu.
- C Portugālis Vasko da Gama apbrauc Labās cerības ragu un nonāk Indijā.
- D Gustavs Vāsa kļūst par Zviedrijas karali un atšķēļas no savienības ar Dāniju.
- E Ziemeļamerikas austrumkrasta trīspadsmit kolonijas pasludina neatkarību no Anglijas.
- F Acteku valsts bojāeja.
- G Sākas Pirmais Silēzijas karš.

<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>
----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------

2. uzdevums. Izvēlies un ieraksti skaidrojumam atbilstošo jēdzienu! (jēdzieni doti zem uzdevuma. Uzmanību! Divi ir lieki.) (4 punkti)

Jēdziena skaidrojums	Jēdzieni
Spāņu vai portugāļu izcelsmes jaunatklājējs un iekarotājs, kas iznīcināja un pakļāva verdzībai Centrālamerikas un ievērojamas daļas Dienvidamerikas civilizāciju iedzīvotājus 15. un 16. gadsimtā.	
Valsts bagātības un varas palielināšanas politika, kurā ieviesa pasākumus, kas veicinātu eksportu un samazinātu importu. Tā rezultātā valsts var iegūt lielāku bagātību, saglabājot izejvielas un resursus iekšzemes tirgum un veicinot eksporta paplašināšanos, kas ienesīs valstij ārvalstu resursus.	
Impērijas politiskais, ekonomiskais un kultūras centrs.	
Valsts vai teritorija, kas politiski vai ekonomiski nav patstāvīga un atrodas citas valsts varā.	

Jēdzieni: merkantilisms, koloniālisms, rekonkista, metropole, kolonija, konkistadors

3.uzdevums. Aplūko attēlus un identificēt vēsturiskās personas! Atzīmē tabulā attiecīgā attēla numuru un ieraksti personas vārdu un amatu pretim tās darbības raksturojumam! (16 punkti)

Vārds uzvārds amats	Attēla nr.	Personības darbības raksturojums
		Karalis Prūsijā un Brandenburgas kūrfirsts. Uzvarēdams Austriju Silēzijas karos un piedalīdamies Polijas-Lietuvas dalīšanās, viņš nostiprināja Prūsijas stāvokli Eiropā.
		Spāņu konkistadors, iekaroja tagadējās Meksikas teritorijā esošās acteku zemes.
		Francijas kardināls, karaļa Luija XIII pirmais ministrs. Viņa viens no darbības mērķiem bija Hābsburgu dinastijas hegemonijas beigas Eiropā, tādējādi Trīsdesmitgadu kara laikā nostājās protestantu pusē.
		Anglijas un Īrijas karaliene, kuras valdīšanas laikā, uzveicot Spāņu "Neuzvaramo armāda", Anglija kļuva par dominējošo valsti pasaules jūrās.
		Krievijas cars, kā arī pirmais Krievijas imperators, kura valdīšanas laikā, Lielā Ziemeļu kara rezultātā iekarojot Vidzemi un Igauniju, Krievija iegūst pieeju pie Baltijas jūras.
		Spāņu konkistadors, Inku lielvalsts iekarotājs. No 1529.gadam līdz savai nāvei bija Spānijas kolonijas Dienvidamerikā pārvaldnieks.
		Svētās Romas impērijas imperators, kura valdīšanas laikā sākās Trīsdesmitgadu karš.
		Zviedrijas karalis, kura vadībā Zviedrija cieta sakāvi Lielajā Ziemeļu karā.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

4.uzdevums. Ieraksti tekstā trūkstošos jēdzienus, nosaukumus, personas, valstis un pilsētas!

(20 punkti)

1. _____ bija sašķēlusi Eiropas zemes vairākās reliģiskās konfesijās, kuru pārstāvji, lai aizstāvētu ticību, iesaistījās karos. Reliģiska rakstura konflikti, kaut arī 1555.gadā bija parakstīts 2. _____, nerimās arī Vācija. Vācijas protestantiskie firsti un pilsētas 1608.gadā nodibināja 3. _____. Nākamajā gadā kā atbilde tika izveidota 4. _____. Spriedze abu pušu starpā pieauga līdz 1618.gadā aizsākās 5. _____ karš. Nemieri sākās 6. _____ pilsētā un pamazām pārsviedās uz pārējo Vācu Svētās Romas impērijas teritoriju, bet pēc tam arī uz lielāko daļu Eiropas. Laika periodā no 1618. līdz 1648. gadam karā tika ierautas tādas valstis kā Dānija, Spānija, Zviedrija un Francija. 1648.gadā karojošās nometnes piekrita parakstīt 7. _____ miera līgumu. Saskaņā ar to tika nostiprināta 8. _____ sadrumstalotība un mazinājās 9. _____ dinastijas ietekmi Eiropas politikā.

Miers Rietumeiropā saglabājās līdz pat gadsimta beigām. 1700.gadā, neatstājot pēcnācējus, nomira pēdējais Spānijas Hābsburgu karalis 10. _____. Troni viņš novēlēja savam radniekam no Francijas monarhu 11. _____ dinastijas. Eiropas valstis nevēlējās Francijas nostiprināšanos Spānijā, kā arī kāroja iegūt daļu no novājinātās Spānijas zemju un koloniju. Iesākās karš par 12. _____, kura rezultātā Francija ieguva Spānijas troni, taču tai gan bija jāatsakās no saviem valdījumiem Flandrijā – tā Eiropas kartē parādījās 13. _____ valsts. Savukārt Anglija no Spānija ieguva stratēģiski svarīgo 14. _____ jūras šaurumu.

Jauno laiku sākumā karadarbība norisinājās arī Eiropas ziemeļaustrumos. Cīņas par Baltijas jūru sākās 16.gs. ar 15. _____ karu, kad Krievija pieteica savas pretenzijas uz Baltijas jūras piekrasti. Šī kara laikā beidza pastāvēt Livonijas valstiņas un nostiprinājās 16. _____ valsts ietekme. Savukārt pēc 17. _____ kara, kura rezultātā 1629.gadā tika noslēgts 18. _____ miera līgums, Baltijas jūrā dominēja Zviedrija. Tā Baltijas jūru bija pārvērtusi par Zviedrijas “iekšējo jūru”. 18. gs. sākumā Krievija izvirzījās kā nopietna pretiniece Zviedrijai par ietekmi Baltijas jūras reģionā. Abu valstu militārā konfrontācija vēsturē tiek dēvēta par 19. _____ karu. Pēc 1721.gadā noslēgtā 20. _____ miera līguma Zviedrija savas pozīcijas Baltijas jūras reģionā bija spiesta atdot Krievijai, kuras loma 18. gs. nostiprinājās vēl vairāk.

5. uzdevums. Aizpildi tabulu “Eiropas politiskās kartes”! (12 punkti)

1. Kartes nosaukums un datējums:

3 pazīmes, pēc kurām to noteici:

- 1.
- 2.
- 3.

2. Kartes nosaukums un datējums:

3 pazīmes, pēc kurām to noteici:

- 1.
- 2.
- 3.

3. Kartes nosaukums un datējums:

3 pazīmes, pēc kurām to noteici:

- 1.
- 2.
- 3.

